

6. พัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน ควบคุมภายใน และบริหารความเสี่ยง

1. สถานการณ์

ตามที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 โดยมาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดมีกลไกการตรวจสอบภายในทุกระดับเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการตรวจสอบรายงานทางการเงินของหน่วยบริการให้มีความน่าเชื่อถือ สามารถลดวิกฤตทางการเงิน มีการกำกับดูแลตนเองที่ดีอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการดังนี้

2. การดำเนินงาน/ผลการดำเนินงาน

2.1 ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ ปี 2566

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบ

กิจกรรมที่ดำเนินการ

1. การจัดวางระบบควบคุมภายในและรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน

1.1 หน่วยงานในสังกัด ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 8 แห่ง สาธารณสุขอำเภอ จำนวน 9 แห่ง (รวมโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 49 แห่ง) จัดวางระบบควบคุมภายใน ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561

1.2 จัดทำรายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน และรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี และปลัดกระทรวงสาธารณสุข ภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2565 ได้แก่

1.2.1 หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค 1)

1.2.2 รายงานการประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายใน (แบบ ปค 4)

1.2.3 รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค 5)

1.2.4 แนวทางในการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (ปค.4)

ตารางที่ 1 แสดงหน่วยบริการผ่านเกณฑ์การประเมินระบบการตรวจสอบภายใน ควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

ตัวชี้วัดและเกณฑ์เป้าหมาย	ผลการประเมิน	1.พาท่า	2.บ้านโคก	3.ทองแสนขัน	4.ตรอน	5.น้ำปาด	6.ท่าบ่อ	7.ลับแล	8.พิชัย	9.เมือง	ปี 2566 (8 เดือน)	ปี 2565	ปี 2564
ร้อยละ 80	เป้าหมาย	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18	18	18
	ผลงาน	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18	17	17
	ร้อยละ	100	100	50	100	100	100	100	100	100	100	94.4	94.4

ที่มา รายงานผลการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ 2566

2. กำหนดแผนการประเมินระบบการควบคุมภายในของหน่วยบริการในสังกัดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Internal Audit: EAI) 5 มิติ ได้แก่

- 1) มิติด้านการประเมินระบบควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง
- 2) มิติด้านการจัดเก็บรายได้คำรักษาพยาบาล
- 3) มิติด้านการเงิน
- 4) มิติด้านพัสดุ
- 5) มิติด้านงบการเงิน

โดยกำหนดระดับขั้นความสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หน่วยบริการทบทวนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานระบบตรวจสอบอัตโนมัติ 5 มิติ ของหน่วยงาน โดยแนบเอกสารคำสั่งในระบบตรวจสอบอัตโนมัติ 5 มิติ

ขั้นตอนที่ 2 หน่วยบริการดำเนินการดังนี้

1. เปิดระบบตรวจสอบอัตโนมัติ 5 มิติ เพื่อให้หน่วยบริการแนบไฟล์เอกสารตามหัวข้อแบบประเมินที่กำหนด ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2565 – 31 มีนาคม 2566
2. หน่วยบริการที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 90 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้ดำเนินการแนบผลการพัฒนาองค์กร ตั้งแต่วันที่ 1-31 ธันวาคม 2565
3. หน่วยบริการแนบไฟล์เอกสารแบบประเมินประสิทธิภาพการเงินการคลัง 5 มิติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้แก่ มิติด้านการเงิน มิติด้านการจัดเก็บรายได้ มิติด้านงบการเงิน มิติด้านพัสดุ มิติด้านระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับการแต่งตั้งของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควบคุมกำกับติดตามให้หน่วยบริการประเมินผลในระบบตรวจสอบอัตโนมัติ 5 มิติ (หน่วยบริการไม่ต้องดำเนินการ)

ขั้นตอนที่ 4 หน่วยบริการสามารถดูผลการประเมินในแต่ละมิติผ่านทางระบบตรวจสอบอัตโนมัติ 5 มิติ ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2565 เป็นต้นไป

ขั้นตอนที่ 5 ผลการประเมินแต่ละมิติมีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 90 หน่วยบริการต้องจัดทำแผนพัฒนาองค์กร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ตามมิติที่พบจุดอ่อน ในระบบตรวจสอบอัตโนมัติ 5 มิติ ให้กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยจะเปิดระบบเพื่อให้หน่วยบริการแนบแผนการพัฒนาองค์กร ระหว่างวันที่ 1 - 31 ตุลาคม 2566 โดยผลการประเมินประสิทธิภาพระบบควบคุมภายในด้วยอิเล็กทรอนิกส์ 5 มิติ (Electronics Internal Audit : EIA) อยู่ระหว่างการประเมินผลข้อมูล

3. จัดทำแผนการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย

วัตถุประสงค์หลัก

- 1) เพื่อให้มั่นใจว่าหน่วยงานในสังกัด มีการจัดวางระบบและกระบวนการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
- 2) เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า รายงานทางการเงินของหน่วยงานในสังกัดมีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลาและเชื่อถือได้
- 3) เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าหน่วยงานในสังกัดมีการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียนสั่งการที่เกี่ยวข้อง อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด และมีกระบวนการกำกับดูแลที่ดีและเหมาะสม
- 4) เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยงานได้ทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน และนำข้อมูลจากการรายงานผลการตรวจสอบมาใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดนโยบายของหน่วยงาน

ขอบเขตการตรวจสอบ หน่วยงานที่เข้าตรวจสอบประกอบด้วย โรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 8 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 9 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 49 แห่ง และกลุ่มงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โดยบูรณาการตรวจกับคณะทำงาน CFO ระดับจังหวัด

เรื่องที่ตรวจ ประกอบด้วย การตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข นโยบายของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตถ์ โดยแบ่งประเภทการตรวจสอบได้แก่ การตรวจสอบการบริหาร การตรวจสอบรายงานทางการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามระเบียบ การตรวจสอบสารสนเทศ การตรวจสอบระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบการปฏิบัติงาน และการตรวจสอบผลการดำเนินงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ แบบสอบถามระบบการควบคุมภายใน ตามแนวทางการตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ระยะเวลาในการดำเนินการ กำหนดออกตรวจสอบ 2 รอบ รอบที่ 1 เดือนมกราคม 2566 – เดือนมีนาคม 2566 รอบที่ 2 เดือนพฤษภาคม – เดือนมิถุนายน 2566

ตารางที่ 3 แสดงคะแนนผลการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

หน่วยบริการ	ด้านการเงิน		ด้านจัดเก็บรายได้		ด้านงบการเงิน		ด้านพัสดุ		ด้านควบคุมภายใน		ผลรวม	
	21 ข้อ	ร้อยละ	10 ข้อ	ร้อยละ	26 ข้อ	ร้อยละ	27 ข้อ	ร้อยละ	17 ข้อ	ร้อยละ	101 ข้อ	ร้อยละ
รพ. พิชัย	20.00	95.24	10.00	100.00	26.00	100.00	19.50	72.22	17.00	100.00	92.50	91.58
รพ. ท่าปลา	20.00	95.24	10.00	100.00	24.00	92.31	19.50	72.22	17.00	100.00	90.50	89.60
รพ.บ้านโคก	17.50	83.33	10.00	100.00	24.00	92.31	19.50	72.22	17.00	100.00	88.00	87.13
รพ.น้ำปาด	18.50	88.10	10.00	100.00	25.00	96.15	20.00	74.07	17.00	100.00	90.50	89.60
รพ.ทองแสนขัน	18.00	85.71	9.00	90.00	20.00	76.92	21.00	77.78	16.00	94.12	84.00	83.17
รพ.ลับแล	20.00	95.24	10.00	100.00	26.00	100.00	20.00	74.07	17.00	100.00	93.00	92.08
รพ.ตรอน	19.50	92.86	10.00	100.00	26.00	100.00	27.00	100.00	17.00	100.00	99.50	98.51
รพ.พากทำ	19.00	90.48	10.00	100.00	23.00	88.46	27.00	100.00	17.00	100.00	96.00	95.05
ค่าเฉลี่ย	19.06	90.77	9.88	98.75	24.25	93.27	21.69	80.32	16.88	99.26	91.75	90.84

3. การวิเคราะห์ปัญหา และปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

- ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานสำเร็จ

มีการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้วยคณะกรรมการตรวจสอบภายในที่ได้รับการแต่งตั้ง ในระดับจังหวัด ประกอบด้วย กลุ่มงานบริหารทั่วไป (ตรวจสอบด้าน กลุ่มงานประกันสุขภาพ กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ให้ปฏิบัติงานตรวจสอบ เรื่อง การเงิน งบการเงิน การจัดเก็บรายได้ การพัสดุ (วัสดุทั่วไปและยาและเวชภัณฑ์มีค่าใช้จ่าย) และการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง ในระดับอำเภอ ให้คณะกรรมการตรวจสอบภายใน คปสอ.แต่ละอำเภอ ให้ตรวจสอบภายในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่รับผิดชอบ

4. แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหา และสาเหตุของปัญหา ปี 2566	แนวทางการแก้ไขปัญหา ปี 2567
<p>1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชี พัสดุ และด้านตรวจสอบภายในของหน่วยบริการ ขาดประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากมีการโยกย้าย และบรรจุแต่งตั้งใหม่อยู่เสมอ ซึ่งยังต้องได้รับการพัฒนาทักษะ ประกอบกับมีกฎหมาย ระเบียบที่เพิ่มเติม ซึ่งเจ้าหน้าที่ในหน่วยบริการยังไม่รู้และยังไม่เข้าใจ ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีความผิดพลาด</p> <p>2. ผลการตรวจสอบภายในประจำปี 2566 พบว่า</p> <ul style="list-style-type: none"> - โรงพยาบาลทั่วไป มีข้อบกพร่องด้านพัสดุ (ประเด็นการตรวจสอบพัสดุประจำปีไม่ทันตามกำหนดเวลาที่ระเบียบกำหนด) - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล มีข้อบกพร่องเรื่องการเบิกจ่ายเงิน (การจ่ายเช็คของ รพสต.ไม่ถูกต้องตามที่ระเบียบกำหนด และหลักฐานการประกอบการจ่ายเงินไม่สมบูรณ์) <p>3. คณะกรรมการตรวจสอบภายใน ระดับอำเภอ ขาดทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริง (ตรวจสอบและการเขียนรายงาน)</p>	<p>1. พัฒนาคู่มือที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ โดยการอบรมฟื้นฟูให้ได้รับความรู้ ด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ</p> <p>2. นำข้อบกพร่องที่ตรวจพบ (เรื่องการจ่ายเงิน และกระบวนการตรวจสอบพัสดุประจำปี) มาติดตามและจัดทำแผนการตรวจสอบ ในปี 2566</p>

ผู้รับผิดชอบงาน

ชื่อ-สกุล นางรุ่งลาวัลย์ จันทร์โสภา

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน

เบอร์โทรศัพท์ 089-8565152